

גישות כלכליות חברתיות במדינה הדמוקרטית

הדף הזה מסכם את כל הנושא במילים פשוטות. קוראים לאט, חלק אחר חלק. אחרי כל חלק עוצרים ומספרים לעצמכם מה למדנו.

הנושא במבט כולל

- גישות כלכליות חברתיות במדינה הדמוקרטית** — גישה כלכלית ליברלית/ניאו ליברלית מדגישה את החירות הכלכלית על פני השוויון החברתי-כלכלי/ סוברת שחירות מקדמת את טובת החברה כולה ובתוכה את החלשים 2 גישה כלכלית-חברתית: סוציאל דמוקרטית מדגישה את השוויון החברתי-כלכלי על פני החירות הכלכלית/מקדמת בשם הסולידריות שוויון כלכלי/צמצום פערים 3 הדרך למימוש הפוטנציאל של האזרח עלפי הגישה הניאו ליברלית יצירת תחרות תוביל את האזרח למימוש הפוטנציאל שלו, ועל פי הגישה הסוציאל דמוקרטית התערבות של המדינה וסיוע מטעמה יעזור לאזרח לממש את עצמו
- גישות כלכליות חברתיות במדינה הדמוקרטית - המשך** — המיסוי במדינה בגישה הניאו ליברלית המיסוי נמוך, בשל העובדה שהמדינה מספקת מעט שירותים לאזרחים, ואילו בגישה הסוציאל דמוקרטית המיסוי גבוה, כדי לממן את מגוון השירותים שהמדינה מספקת לאזרחים 2 טענה אני בעד מתן הטבות מס למיזמים של בניית דירות המיועדות להשכרה לטווח ארוך. הנימוק שלי מתבסס על הגישה הסוציאל דמוקרטית גישה זו שמה דגש על השוויון. גישה זו שמה דגש על השוויון. במסגרת הגישה השלטון במדינה הדמוקרטית מתערב בחיים הכלכליים והחברתיים של האזרחים. זאת במטרה ליצור שוויון הזדמנויות ולצמצם פערים כלכליים וחברתיים במדינה.
- גישות כלכליות חברתיות במדינה הדמוקרטית - המשך** — מתן הטבות הן צעד של התערבות בשוק הכלכלי מטעם המדינה. המדינה למעשה מקדמת פעילות סוציאלית שמטרתה להגדיל את מספר הדירות להשכרה לטווח ארוך ובכך לנסות ליצור לאזרחים אפשרויות להשכיר דירות. הנימוק המחזק את הדעה המנוגדת מבוסס על הגישה הניאו ליברלית גישה זו שמה דגש על החופש. גישה זו שמה דגש על החופש. במסגרת גישה זו השלטון במדינה צריך להתערב בצורה המינימאלית בחיים הכלכליים והחברתיים של האזרחים. זאת במטרה לייצר תחרות במסגרת שוק חופשי. כך המדינה מבקשת לגרום לאזרחים לפעול ולקדם את עצמם, בכוחות עצמם, בשוק הכלכלי. 2 מטרה תחושת כלליות חברתית לבריות
- גישות כלכליות חברתיות במדינה הדמוקרטית - המשך** — שאול "במסגרת זו פועלים כיום מיזמים של אזרחים, עובדי רשויות מקומיות, שווקים, חיילים ומשתמשים נוספים, אשר הם החליטו לצאת למאבק. במהלך ההפגנה חסמו המפגינים כבישים מרכזיים בתל אביב ונשאו שלטים בדרישה לבטל את המסקנה האמורה." 2 הנמקת עמדתי אני מתבסס על הגישה הכלכלית-חברתית הסוציאל-דמוקרטית. הצגת גישה זו: זו גישה ששמה דגש על שוויון חברתי על חשבון החירות הכלכלית של האזרח. המדינה מדגישה את טובת המדינה למען כלל אזרחיה והיא מעורבת בתחום החברתי-כלכלי במידה רבה למשל על ידי מיסוי ובעיקר על העשירים הגבוהים. קישור לטענה: המדינה מעוניינת להפחית את עומסי התנועה.

5 גישות כלכליות חברתיות במדינה הדמוקרטית - המשך — הבדל אחד דגש על חירות כלכלית או שוויון כלכלי.

הגישה הליברלית מדגישה את ערך החירות בתחום הכלכלי. בגישה זו המדינה קיימת כדי לאפשר לאזרח לממש את חירותו. בתחום הכלכלי מימוש זה יתבטא במתן אפשרות מרבית לתחרות חופשית ויזומה כלכלית. לעומת זאת, הגישה הסוציאל-דמוקרטית תבקש להדגיש את ערך השוויון החברתי. המדינה תתאמץ לצמצם פערים חברתיים גם לשם כך יהיה עליה לפגוע בתחרות הקיימת בשוק החופשי.

6 גישות כלכליות חברתיות במדינה הדמוקרטית - המשך — הבדל שני מידת המעורבות הכלכלית. בגישה

הליברלית המדינה תנסה לצמצם את מעורבותה ככל האפשר. כך למשל המדינה תטיל מיסים קטנים יותר על האזרחים ותספק מעט שירותים חברתיים הנשענים על קצבאות מטעם המדינה. לעומת זאת, בגישה הסוציאל-דמוקרטית המדינה תעמיק את מעורבותה הכלכלית. המדינה תגבה יותר מיסים מאזרחיה בעלי היכולת ותספק שירותים חברתיים רבים מטעם המדינה לשכבות הכלכליות החלשות. 2 דוגמאות סבסוד שירותים, הענקת שירותים חברתיים, חקיקה חברתית, הלאמה. בגישה זו יש תמיכה במיסוי גבוה על העשירונים העליונים

7 גישות כלכליות חברתיות במדינה הדמוקרטית - המשך — הבדל ראשון קריטריון להשוואה – הערך המרכזי

שהמדינה מדגישה. בגישה הניאו-ליברלית הערך אותה המדינה מדגישה הוא ערך החירות הכלכלית, ואילו הערך המרכזי אותו המדינה מדגישה בגישה הסוציאל דמוקרטית הוא ערך השוויון החברתי-כלכלי 2 נעשית ע"י מוסדות וגופים שלטוניים שהוסמכו לכך בחוק פרלמנט, בימ"ש, מבקר המדינה ועוד. המוסדות מפרסמים דו"חות המציגים את פעולות השלטון ומעודדים דיון ציבורי 3 החברתי- כלכלי ותמיכה בצמצום המיסוי למינימום. דוגמאות הפרטה, קיצוץ תקציבים, צמצום

8 גישות כלכליות חברתיות במדינה הדמוקרטית - המשך — סעד מדינה המקיימת מדיניות של סעד רואה בחובת

קיום מינימאלי לאזרחיה. כלומר, המדינה רק מעניקה רשת ביטחון ולא יותר מכך. רווחה: מדינה המקיימת מדיניות של רווחה מכירה בזכותם של האזרחים לקבל שירותים חברתיים, שיבטיחו מימושן של זכויות חברתיות וכלכליות בתחומי החינוך, הבריאות והרווחה 2 החברתי-כלכלי ותמיכה בצמצום המיסוי למינימום. דוגמאות הפרטה, קיצוץ תקציבים, צמצום

מה שואלים בבגרות על הנושא הזה?

- הסבר תופעה או סיבות בעזרת החומר שלמדתם
- ביסוס הטענה בציטוט או התייחסות ישירה לקטע
- השוואה: דמיון והבדל בין מושגים או גישות
- נימוק עמדה באמצעות מושגים מקצועיים
- גישה כלכלית ליברלית/ניאו ליברלית
- גישה כלכלית-חברתית: סוציאל דמוקרטית

טעויות נפוצות — תזכורת אחרונה:

- מציינים את המושג בלי להציג אותו - ציון בלבד לא מספיק.
- שוכחים לקשר את ההסבר לקטע עצמו - חובה ציטוט או התייחסות ישירה לקטע.
- כותבים תשובה כללית בלי המושגים המקצועיים מהמחווין.

